

Deze folder is tot stand gekomen met financiering van:

vruchtbaarheidssparende behandeling

Invriezen van eicellen

informatie voor vrouwelijke patiënten

Complicaties

Bij een punctie om eicellen te verkrijgen bestaat een zeer kleine kans op een bloeding of infectie. De hormonale stimulatie heeft als risico dat er een overstimulatie van de eierstokken kan optreden (ovarieel hyperstimulatiesyndroom) in de eerste 2 weken na het aanprikken van de eiblaasjes. Bij de kinderen die geboren zijn na het invriezen van eicellen, zijn tot nu toe niet meer aangeboren afwijkingen vastgesteld dan bij andere kinderen.

De kans op succes

Hoe de behandeling verloopt, is nog onzeker.

Het aantal eicellen dat ingevroren wordt, hangt af van: het aantal eiblaasjes, het aantal eicellen bij het aanprikken van de eiblaasjes en de kwaliteit van de eicellen. Na ontdooien wordt pas duidelijk hoeveel eicellen overleven en of er bevruchting door middel van ICSI optreedt. Dit betekent dat er een kans bestaat dat u niet zwanger wordt en dus is er geen garantie op het krijgen van een kind. Om een grove schatting te geven, is de kans op zwangerschap per ingevroren eicel, 3-5%. Dat betekent dat er 20-30 eicellen nodig zullen zijn voor 1 levend kind. Dit aantal benodigde eicellen hangt af van de leeftijd en kan hoger liggen als een vrouw 35 jaar of ouder is.

Waar in Nederland

Het invriezen van eicellen is in Nederland toegestaan onder de voorwaarde dat de gezondheid van kinderen geboren na gebruikmaking van ingevroren eicellen tot hun 5^e jaar wordt vervolgd.

Het invriezen van eicellen vindt plaats in verschillende IVF-centra in Nederland. Meer informatie kunt u vinden op de website van het Nederlands Netwerk Fertiliteitspreservatie, <http://www.nnf-info.nl>

In overleg met uw internist-oncoloog wordt bekeken waar het invriezen van uw eicellen plaats kan vinden.

vruchtbaarheidssparende behandeling

Invriezen van eicellen

De behandeling van kanker kan schadelijk zijn voor de vruchtbaarheid. Er zijn verschillende opties om de vruchtbaarheid zo veel mogelijk te sparen, zowel voor als tijdens de behandeling van kanker.

Een van de mogelijkheden voorafgaande aan de behandeling is het invriezen van eicellen (oocyt vitrificatie).

Voorafgaand aan het invriezen van eicellen wordt een hormoonbehandeling gestart om de eierstokken te stimuleren.

Vervolgens worden de eicellen opgezogen uit de eierstokken, ingevroren en opgeslagen.

Als u van de kanker bent genezen en u een kinderwens heeft, maar onvruchtbaar bent geworden, kunnen de eicellen worden ontdooid en bevrucht worden met zaadcellen. Als hieruit embryo's ontstaan, kunnen deze bij u in de baarmoeder worden geplaatst. Hierdoor bestaat de mogelijkheid om zwanger te worden van uw genetisch eigen kind. De behandeling is nog relatief nieuw en wordt volgens een landelijk behandelprotocol uitgevoerd.

Belangrijk om te weten bij het invriezen van eicellen:

- De maximale leeftijd voor het invriezen van eicellen is 40 jaar. Het gebruik van deze eicellen kan tot de leeftijd van 45 jaar.
- De hormoonbehandeling duurt twee tot vier weken en kan alleen uitgevoerd worden als er genoeg tijd is voorafgaande aan de behandeling van kanker.
- Hormoonstimulatie vindt altijd plaats in overleg met de internist-oncoloog.
- De kans op (aangeboren) afwijkingen bij kind(eren) lijkt tot nu toe niet verhoogd, maar dit is gebaseerd op kleine aantallen. Daarom worden kinderen geboren na deze behandeling, in onderzoeksverband gecontroleerd tot hun 5^e jaar.

Een vrouw beschikt over 2 eierstokken (ovaria) onder in de buik. De buitenste laag van de eierstokken bevat de voorraad onrijpe eicellen voor haar hele leven. In de loop van de jaren daalt de voorraad, en bij de menopauze, de laatste menstruatie van het leven, zijn alle eicellen op. Chemotherapie en bestraling kunnen eicellen beschadigen en vernietigen. Dit kan leiden tot verminderde vruchtbaarheid of zelfs tot onvruchtbaarheid. Op het moment dat u na de behandeling van kanker kinderwens heeft en u onvruchtbaar bent geworden, kunnen de eicellen worden ontdooid en met behulp van ICSI worden bevrucht. Plaatselijke bestraling op een andere plaats dan de buik wordt niet als schadelijk beschouwd voor de eierstokken.

De hormoon behandeling

Om later een goede kans op een eigen kind te krijgen zijn meerdere eicellen nodig.

In een normale, spontane cyclus ontwikkelt zich elke maand maar één eiblaasje (follikel) met daarin één eicel. Door stimulatie met hormonen kunnen zich meerdere eiblaasjes tegelijk ontwikkelen. Echter, deze hormonen kunnen van invloed zijn op hormoongevoelige tumoren. In overleg met de internist-oncoloog wordt dan een zo veilig mogelijk hormoonschema gestart. De hormonen moet u zelf dagelijks via een injectie toedienen. Met een echoscopisch onderzoek via de vagina worden de groeiende eiblaasjes gecontroleerd. Als de eiblaasjes groot genoeg zijn, kunnen deze worden aangeprikt en leeggezogen. De verkregen eicellen worden ingevroren en opgeslagen.

Fig. 1 Via de vagina worden met een naald de rijpe eicellen uit de eiblaasjes opgezogen.

Het invriezen van eicellen

De techniek die wordt gebruikt voor het invriezen van eicellen is vitrificatie. Hierbij worden hoge concentraties cryoprotectant (antivries) gebruikt. De eicellen worden ultrasnel ingevroren om de vorming van ijskristallen in de eicel te voorkomen. Ijskristallen beschadigen namelijk de eicellen. De eicellen worden ingevroren en bewaard in vloeibare stikstof (-196°C). In principe kunnen de eicellen bij deze temperatuur jarenlang worden bewaard.

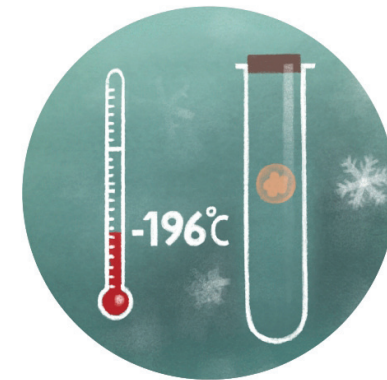

Fig. 2 De embryo's worden ingevroren in vloeibare stikstof

Het ontdooien en bevruchten van eicellen

Na de genezing van kanker kan worden onderzocht of u nog vruchtbaar bent.

Op het moment dat u een kinderwens heeft en u onvruchtbaar bent geworden, kunnen de eicellen worden ontdooid en met behulp van ICSI worden bevrucht. Dit kan alleen plaatsvinden indien uw prognose goed is, uw internist-oncoloog akkoord is en er geen gezondheidsrisico's zijn. Bij ICSI wordt een zaadcel geïnjecteerd in een eicel. Als de eicel bevrucht is, kan die in de baarmoeder worden geplaatst. Voor zo'n embryotransfer krijgt u weer een hormoonbehandeling om het baarmoederslijmvlies in optimale conditie te krijgen. De maximale leeftijd om gebruik te maken van de ingevroren eicellen is 45 jaar.

Voor meer informatie over fertiliteitspreservatie:
www.nnf-info.nl